7/6583

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 026.21/2002/SPGY/138045
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ/SÜRELİ

15.04.2002
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 1 Nisan 2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14238 sayılı yazıları

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın 7/6583 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

İsmail CEM
Bakan

EK: Soru önergesi yanıtı

7.6583

KARAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÜNAL'IN YAZILI SORU ÖNERGESİ

Yazılı basında "Atlantik İttifakı Çöküyor" başlıklı yazılı basın haberinde ABD Başkan Yardımcısı Dick Cheney, Irak'a ya da terörizmi destekleyen herhangi bir ülkeye karşı askeri harekat düzenlemeleri halinde, tüm dünyanın desteğini alacaklarını, kitle imha silahları üreten ülkelerin ABD'nin gazabından kurtulamayacağını savunurken, Fransa Dışişleri Bakanı Hubert Vedrine "ABD'nin kolaycılığı dünyayı tehdit ediyor" derken, AB Komisyonu'nun dış ilişkilerden sorumlu üyesi Chris Patten Amerika'nın son dönemlerde tehlikeli bir dış politika izlediğini ,İspanya Başbakanı ve AB'de Dönem Başkanı Jose Maria Aznar da ABD'nin dış politikasındaki yeni vizyonu tartışmanın zamanı geldiğini, Almanya Dışişleri Bakanı Joschka Fisher ABD'ni Irak'a saldırmaması gerektiği konusunda tekrar uyardığını ve tüm Avrupa ülkelerinin Dışişleri Bakanları'yla bu konuda aynı düşüncede olduklarını belirttiği ifade edilmektedir.

SORULAR:

1. Yukarıda verilen bilgiler ışığında, AB ile ABD arasında dışişleriyle ilgili, özellikle de Irak konusunda ciddi bir krizin yaşanacağı söylenebilir mi?
2. AB ülkelerinin Dışişleri Bakanlıkları arasında Irak'la ilgili oluşan ittifak, Atlantik İttifakı'nı sarsacak boyutlara ulaşabilir mi?
3. AB ile ABD arasında görülen ihtilafta, Türkiye nasıl bir politika izleyecektir? Türkiye'nin konumu neresidir?
4. ABD'nin Irak, İran ve terörist ilan ettiği bazı ülkeler için Türk Dışişleri'nin yaklaşımı ve değerlendirmeleri nasıldır? ABD'nin böyle bir genelleme yapmasını diplomatik açıdan yerinde buluyor musunuz? Bulmuyor iseniz, ABD'ne Türkiye'nin bakış açısını ya da tavrını izah için bir girişiminiz olmuş mudur?

YANITLAR:

ABD, Irak'a askeri harekat düzenlenmesi konusunda henüz bir karar verilmediğini açıklamaktadır. Bununla birlikte, ABD yönetimi, Irak'ın kitle imha silahlarına ilişkin gözetleme ve doğrulama sürecinin tamamlanması, bu amaçla BM silah denetçilerinin Irak'a geri dönmesi ve görevlerini kısıtlamasız yapmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Irak'a bir askeri harekat düzenlenmesi konusunda ABD ve Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin çoğunluğu arasında görüş ayrılıkları bulunduğu gözlemlenmektedir. Avrupa Birliği'nin Irak konusunda şu aşamada ortak bir dış politika belirleyebildiğini söylemek güçtür.

Türkiye, Hükümetimizce en üst düzeyde açıklanmış olduğu üzere, Irak'a yönelik bir askeri harekatı sakıncalı görmektedir. Böyle bir askeri harekatın bölgemizdeki hassas dengelere ve ülkemizin ekonomik çıkarlarına vereceği zararlar muhataplarımızın dikkatine sürekli getirilmektedir.

1970'li yıllardan itibaren terörizmin en acımasız şekilleriyle mücadele etmiş ve onbinlerce vatandaşını teröre kurban vermiş olan Türkiye, yıllardan beri uluslararası camiaya terörizmle mücadelede alınacak önlemler bağlamında hukuki çerçevenin oluşturulması ve uluslararası işbirliğinin sağlanması için çağrıda bulunmaktadır.

BM'de ve diğer ilgili forumlarda, uygun her fırsat ve zeminde terörizmle mücadele için en kararlı ve etkili önlemlerin alınmasını savunan Türkiye, terörizmin evrensel bir sorun olduğu gerçeğinden hareketle, 11 Eylül saldırılarından sonra terörizmle mücadele konusunda gerek uluslararası kuruluşlar nezdinde, gerek ikili plandaki faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu konuda kabul edilmiş çok sayıda belge ve deklarasyonda Türkiye'nin aktif çaba ve katkısı vardır.